

SIIVOUSPYYHKEEN aseptinen käyttö

Siivouspyyhkeen oikealla ja järjestelmällisellä käytöllä varmistetaan pintojen puhdistuminen ja vältetään näkyvän lian ja mikrobien levittäminen.

Aseptinen siivouspyyhkeen käyttö alkaa pestyn siivouspyyhkeen käsittelystä ja päättyy likaisen siivouspyyhkeen käsittelyyn.

Artikkeliin on koottu mikrokuituisen siivouspyyhkeen aseptisessä käsittelyssä huomioon otettavia asioita. Työkohteet, lika ja puhtaustasovaatimukset vaihtelevat, joten yhtä oikeaa siivouspyyhkeen käyttötapaa ei ole. Jokainen organisaatio päättää siivouskohteissaan noudatettavista ohjeista.

SIIVOUSPYYHKEEN ASEPTISEN KÄYTÖN PERIAATTEITA

1. Käsittele puhtaita siivouspyyhkeitä vain puhtain käsin tai puhtain suojakäsinein.
2. Jos nihkeytät tai kostutat siivouspyyhkeet astiassa, varmista, että se on puhdas. Pese astia jokaisen käytön jälkeen.
3. Nihkeyttä tai kostuta siivouspyyhkeet puhdistettavien pintojen likaisuuden mukaan. Nihkeä mikrokuitupyhye poistaa irtolian, kostea pyyhe on tehokkaampi tahrojen ja kiinnittyneen lian poistossa. Käytä kostuttamiseen työohjeen mukaista puhdistusaineliuosta ja noudata pyyhetoimittajan antamia kostutusohjeita.
4. Siivouspyyhkeitä voi säilyttää nihkeänä tai kosteana vain tietyn ajan. Korkean hygienian tiloissa, kuten terveydenhuollon tiloissa, enimmäisaika voi olla esimerkiksi 4 tuntia, muissa tiloissa 6–8 tuntia. Noudata työnantajan määrittelemiä ohjeaikoja.
5. Taittele siivouspyyhe työnantajan laatiman ohjeistuksen mukaan. Taittamiseen vaikuttaa etenkin siivouspyyhkeen koko ja läpäisevyys. Siivouspyyhe voidaan taitella koosta riippuen 4–16 pyyhintäpintaan.
6. Työskentele aseptisesti.
Pyyhi pinta järjestelmällisesti. Pyyhintäpinnan likaannuttua tai siirtyessäsi puhdistamaan toista pintaa, käännä siivouspyyhkeestä puhdas puoli.
Pinnan puhdistamiseen käytetään joko kaikki pyyhintäpinnat tai joka toinen pyyhintäpinta riippuen tilassa olevasta liasta, puhtaustasovaatimuksesta ja mikrokuitupyhyhkeen laadusta. Mikrokuitupyhyhkeiden materiaalit, kuitujen paksuus, rakenne ja valmistustekniikat vaihtelevat, joten ominaisuuksissakin on eroa.
7. Laita likainen siivouspyyhe sille varattuun pussiin tai astiaan.
8. Pese suojakäsineet siirtyessäsi siivottavasta tilasta tai työtehtävästä toiseen tai laita kertakäyttöiset käsineet roskeisiin.
9. Pese siivouspyyhkeet työvuoron päättyessä niiden valmistajan tai työnantajan antamien ohjeiden mukaan. Toimintaympäristö määrittää siivouspyyhkeiden huollon. Mikrobiologisen puhtauden hallinnan standardin SFS-EN 14065 mukaan tekstiilien mikrobiologinen puhtaus saavutetaan pesuprosessissa, jossa pesulämpötila on vähintään 70 °C 10 minuutin ajan. Pesukoneesta ja pesuohjelman valintamahdollisuuksista riippuen mikrokuitupyhyhkeiden pesulämpötila on käytännössä yleensä 80–90 °C. Pesu kuluttaa mikrokuitupyhyhettä sitä enemmän, mitä korkeampi pesulämpötila on. Pyyhkeen puhdistumiseen vaikuttaa myös käytetty pesuaine ja sen annostelu.

Puhdista säännöllisesti myös pesukone, jotta se ei kontaminoi pesussa olleita tuotteita.

KUINKA MONTA PYYHINTÄPINTAA SIIVOUSPYYHKEESTÄ KÄYTETÄÄN?

Käytettävien siivouspyyhepintojen määrä riippuu tilanteesta. Korkean hygienian kohteissa, joissa mikrobin poistaminen pinnoilta ja niiden leviämisen estäminen on ensiarvoisen tärkeää, siivouspyyhettä käytetään siten, että suojakäsine on aina puhtaalla pyyhepinnalla. Tällöin siivouspyyhkeestä voidaan käyttää vain joka toinen pyyhintäpinta. Kun kyseessä on esimerkiksi sairaanhoidollista puhtautta vaativa kohde ja/tai saniteetitilojen pintojen pyyhintä, pyyhkeen taittelulla ja vain puhtaisiin pyyhepintoihin koskemisella minimoidaan riskiä mikrobilian siirtymisestä pinnalta toiselle.

Kohteissa, joissa hygieniavaatimukset ovat alhaisempia, pyyhkeen kaikki pinnat voidaan käyttää puhdistukseen. Tärkeää on saavuttaa haluttu puhdistustulos järjestelmällisellä ja huolellisella pyyhintäteknikalla sekä huolehtia käsihygieniasta siivouksen aikana.

LÄPÄISEKÖ SIIVOUSPYYHE MIKROBEJA?

Mikrobien kyky läpäistä siivouspyyhe riippuu materiaalista ja valmistustekniikasta. Läpäisevyyteen vaikuttaa myös käytetäänkö mikrokuitupyyhettä nihkeänä vai kosteana, sillä mikrobit siirtyvät kosteuden mukana.

Yksittäisen siivouspyyhkeen läpäisykykyä voi tiedustella siivouspyyhkeen valmistajalta etenkin, jos käyttökohde edellyttää korkeaa puhtaustasoa.

VÄRIKOODIT VAI EI?

Eriväristen siivouspyyhkeiden käyttö eri kohteiden puhdistukseen ei ole tarpeen, jos siivouspyyhkeet voidaan pestä pesukoneessa pesuohjelmalla, joka tappaa mikrobit. Jos tämä ei ole mahdollista, määritellään, minkä värisiä siivouspyyhkeitä käytetään millekin pinnalle. Tällöin eriväriset siivouspyyhkeet pestään pesukoneessa erillisinä pesukertoina.

Värikoodattuja pyyhkeitä voidaan käyttää myös varmistamaan asiakastytyväisyyttä. Esimerkiksi wc-tilojen siivous erivärisillä siivouspyyhkeillä kuin muut tilat voi olla asiakastytyväisyyden kannalta tarpeellista.

Siivouspyyhkeiden värikoodit voi valita vapaasti, virallista luokitusta ei ole. Oleellista on, että kaikki siivouspyyhkeitä kohteessa käyttävät tietävät, minkä värinen pyyhe on tarkoitettu mihinkin.

MITEN SIIVOUSPYYHE TAITELLAAN?

Siivouspyyhkeen taittaminen riippuu ensisijaisesti siitä, minkä koinen pyyhe on käytössä, mutta myös ammattitaidosta. Mikro-kuitupyhye hyödynnetään tehokkaimmin, kun se taitellaan siten, että pyyhe sopii kooltaan käyttäjän käteen eli pyyhintäpinta-ala ei ole liian suuri eikä liian pieni suhteessa käyttäjän käteen. Siivouspyyhe on tällöin myös tasaisesti pyyhittävää pintaa vasten.

Yleisin ja helpoiten opittava tapa on taittaa pyyhe neljään osaan, jolloin siinä on yhteensä kahdeksan pyyhintäpintaa. Jos pyyhe on riittävän iso suhteessa käyttäjän käteen, pyyhe voidaan taitella jopa 16 pyyhintäpintaan.

Huomiota kannattaa kiinnittää siis myös siivouspyyhkeen valintaan. Jos käytetään tilakohtaisia siivouspyyhkeitä eikä tilassa ole paljon likaa tai useita pintoja, kooltaan pieni pyyhe voi olla hyvä valinta. Jos taas tilassa on paljon erilaisia pintoja, kooltaan isompi siivouspyyhe voi olla järkevä valinta.

Isommat pyyhkeet voidaan taittaa siten, että niissä on 12 tai 16 pyyhintäpintaa. Tällöin pyyhkeen taittamisessa ja kääntämisessä tarvitaan järjestelmällisyyttä, mikä voi vaatia hieman harjoittelua. Oheiset kuvasarjat ovat esimerkkejä siivouspyyhkeen taitteluun aseptiikka huomioiden.

KATSO VIDEO
SIIVOUSPYYHKEIDEN TAITTAMISESTA
osoitteessa
epalvelut.puhtausala.fi

TAITTAMINEN 8 PYYHINTÄPINTAAN

(Pyyhkeen koko 29 cm x 36 cm)

1. Taita siivouspyyhe neljään osaan. Hygieniavaatimuksesta riippuen käytä ensimmäisestä taitoksesta joko vain toinen tai molemmat pinnat.

2. Käännä siivouspyyhetaitos ja käytä seuraavat yksi tai kaksi pyyhintäpintaa.

3. Käännä siivouspyyhe toisinpäin ja toista vaiheet 1 ja 2. Laita siivouspyyhe likaisten siivouspyyhkeiden säilytysastiaan tai likapyykkisäkkiin.

TAITTAMINEN 12 PYYHINTÄPINTAAN

(Pyyhkeen koko 36 cm x 38 cm)

Kuvissa esitetty taittaminen, kun käytetään siivouspyyhettä siten, että suojakäsine on aina pyyhkeen puhtaalla pinnalla.

1. Taita pyyhe ensin kolmeen yhtä suureen osaan. Jos siivouspyyhe on suorakaiteen muotoinen, tee taitokset pidemmälle reunalle.

2. Taita sen jälkeen siivouspyyhetaitos poikittain. Pyyhi pinta.

3. Käännä taitos toisin päin, jolloin käytetty, likainen pyyhkepinta jää taitoksen sisään. Jatka pyyhintää puhtaalla pyyhkepinnalla. Suojakäsine on jälleen puhtaalla pyyhkepinnalla.

4. Suorista taitettu pyyhe ja käännä pyyhetaitos vasemmalta oikealle, jolloin saat pyyhkeestä esille puhtaat pinnat. Toista vaiheet 2 ja 3.

5. Kun seuraavat kaksi pyyhintäpintaa on käytetty, suorista pyyhe ja käännä taitos jälleen vasemmalta oikealle, jolloin saat esille viimeiset puhtaat pyyhintäpinnat. Toista vaiheet 2 ja 3. Kun kaikki pyyhintäpinnat on käytetty, laita siivouspyyhe likaisten siivouspyyhkeiden säilytysastiaan tai likapyykkisäkkiin.

TAITTAMINEN 16 PYYHINTÄPINTAAN

(Pyyhkeen koko 38 cm x 50 cm)

Taittaminen, kun kaikki pyyhintäpinnat käytetään.

1. Taita siivouspyyhkeen pidemmältä reunalta ensin kahtia ja sitten uudelleen kahtia.

2. Taita sen jälkeen siivouspyyhetaitos vielä keskeltä poikittain kahtia ja aloita pyyhintää. Kun ensimmäinen puoli on likainen, käännä siivouspyyhe ja jatka pyyhintää. Kun toinenkin pinta on likainen, käännä pyyhe taitoksesta toisin päin. Tällöin pyyhkeen likaiset pinnat jäävät taitoksen sisään. Käytä seuraavat kaksi pyyhintäpintaa.

3. Suorista pyyhetaitos ja käännä pyyhetaitos toisinpäin. Toista vaihe 2.

4. Avaa siivouspyyhkeen taitokset ja taita pyyhe toisinpäin. Tee taitokset kuten vaiheessa 1. Toista vaiheet 2 ja 3. Kun kaikki pyyhintäpinnat on käytetty, laita siivouspyyhe likaisten siivouspyyhkeiden säilytysastiaan tai likapyykkisäkkiin.

Artikkelia varten haastatellut asiantuntijat: Anisa Ruostila Berner Pro, Kirsi Saukkonen KiiltoClean Oy, Anne-Maarit Alho-Leino SealedAir ja Jussi Kotomäki Vileda Professional.